

హాస కులాలు

వెం ఈ కొత్త ఇంటికి వచ్చినాక నాకు ఏర్పడ్డ మొదటి పరిచయం శర్మ గారితో అని చెప్పొచ్చు. తమిళ మిత్రులు ముగురు నలుగురున్నారనుకోండి. కాని నన్ను వెతుక్కుంటూ వచ్చి తానే పరిచయం చేసుకున్న తెలుగువాడు శర్మగారు.

మొదటిరోజు మా ఇద్దరి గతాలూ తడివి మా గత జీవితాల మధ్య ఏ విధమైన లింకులూ లేవని తెలుసుకోవడంతో సరిపోయింది. ఇది కొంచెం అసాధారణమే. ఎందుకంటే, నేను కలకత్తాలాటి దూర ప్రదేశంలోకూడా తెలుగువాళ్ళను పరిచయం చేసుకున్నప్పుడు మాకు ఉభయత్రా తెలిసిన వాళ్ళు, కలిసిన వాళ్ళు తప్పక ఉంటా వచ్చారు. కాని శర్మగారూ, నేను పూర్తిగా భిన్న ప్రపంచాలనుంచి వచ్చి కలుసుకున్నాం. మాకు గతం లేకపోతే లేకపోయింది. భవిష్యత్తయినా ఉంటుందేమో ననుకున్నాను. అదికూడా లేకుండా పోయింది. జరిగింది జరిగినట్టు చెప్పటం మంచిది.

మా పరిచయమైన కొత్తలోనే శర్మగారి కున్న ఒక సుగుణం అంత హెచ్చు మోతాదులో ఉండకపోతే బాగుండేదేమో సనిపించింది. ఆయనకు కుల వ్యవస్థమీద చాలా పగ. నాకూడా కులవ్యవస్థ అంటే గౌరవంలేదని తెలియగానే ఆ మానవుడు విజృంభించి కులవ్యవస్థ మూలంగా సమాజంలో ఉత్పత్తి అవుతున్న కుళ్ళును గురించి అనర్గళంగా, గంటలతరబడి నన్ను "ఎడ్యుకేట్" చెయ్యసాగాడు.

ఆయనతో ఏకీభవించేవాణ్ణి గనక ఆయన ప్రసంగం మొదట్లో నన్ను అట్టే బాధించలేదు. కాని రాసు రాసు విన్న సూక్తులే మళ్ళీ మళ్ళీ వినటం వల్ల విసుగు పుట్టడమేగాక, ఆ మనిషిలో ఏదో అపస్వరం వినిపించినట్టుగా తోచింది.

ఆయన ధోరణికి చిన్న బ్రేక్ వేసే వుద్దేశంతో, "శర్మగారూ, మనం ఎంత అనుకున్నా కుల వ్యవస్థవల్ల బాగుపడగల వాళ్ళు లోకంలో వున్నంత కాలమూ కులాలు పోవు. మీకు చెప్పానోలేదో, తక్కువ కులాలుగా చూడబడేవాళ్ళు పై కులాల వాళ్ళను దుమ్మెత్తిపోయడాన్ని నేను సమర్థిస్తాను" అన్నాను.

శర్మగారు నాకేసి ముందు అయోమయంగానూ, తరువాత ఆశ్చర్యంగానూ చూసి "అవును గద! ఇదంతా ఎందు

కొచ్చింది చెప్పండి? మొదటనే కులాల ఏర్పాటు లేకుండా వుంటే ఎంత బాగుండేది?" అన్నాడు.

"మా తాత తన ఆస్తి అంతా జూదం ఆడెయ్యకపోతే ఎంతో బాగుండేది. నేను ఈ కాస్త ఉద్యోగం కోసం ఇంత దూరం రాకపోదును" అన్నాను.

శర్మగారికి నా ధోరణి నచ్చలేదు. "మీరు విషయం దాచేస్తున్నారు. అస్తులు కరిగిపోయేవే ఎలాగూ మూడో తరం కాకపోతే నాలుగోతరం ఆస్తిని నమ్ముకుంటే ముష్టితక తప్పదు. ఈ

కొమ్మటిగుట్ట కులంబాచావు

కులాల ఎడం నానాటికీ వృద్ధి అవుతున్నది గదా!" అన్నాడాయన.

నేను అప్పటికి నా దస్తరం మూసే శాను.

శర్మగారిలో ఒక విచిత్రమైన శక్తి - దాన్ని శక్తి అందాం ఉన్నది. క్లాసు లో మేష్టరులాగా నిన్ను ఎక్కడ ఆపాడో అక్కడే సబ్జెక్టు ఎత్తుకుని. ఆ పాయింటు మీది నుంచి ఒక్క అంగుళం ముందుకు పోకుండా ఎంతసేపైనా మాట్లాడగలడు. "మేష్టరులాగా" అన్నానేగాని "మేష్టరుగా" అనే అనవచ్చు. వారం తిరిగే లోపల, ఆయన నన్ను విద్యార్థిగా, తన ప్రీయశిష్యుడుగా చూస్తున్నట్టు నాకు రూఢి

అనుమానం కలిగింది. (రూఢి అనుమానాలుండవనుకోకండి. ఎందుకంటే, ఉంటాయి.)

వినివిని, చివరకు సాహసించి శర్మ గారికి ఒక చిన్న సలహా ఇచ్చాను.

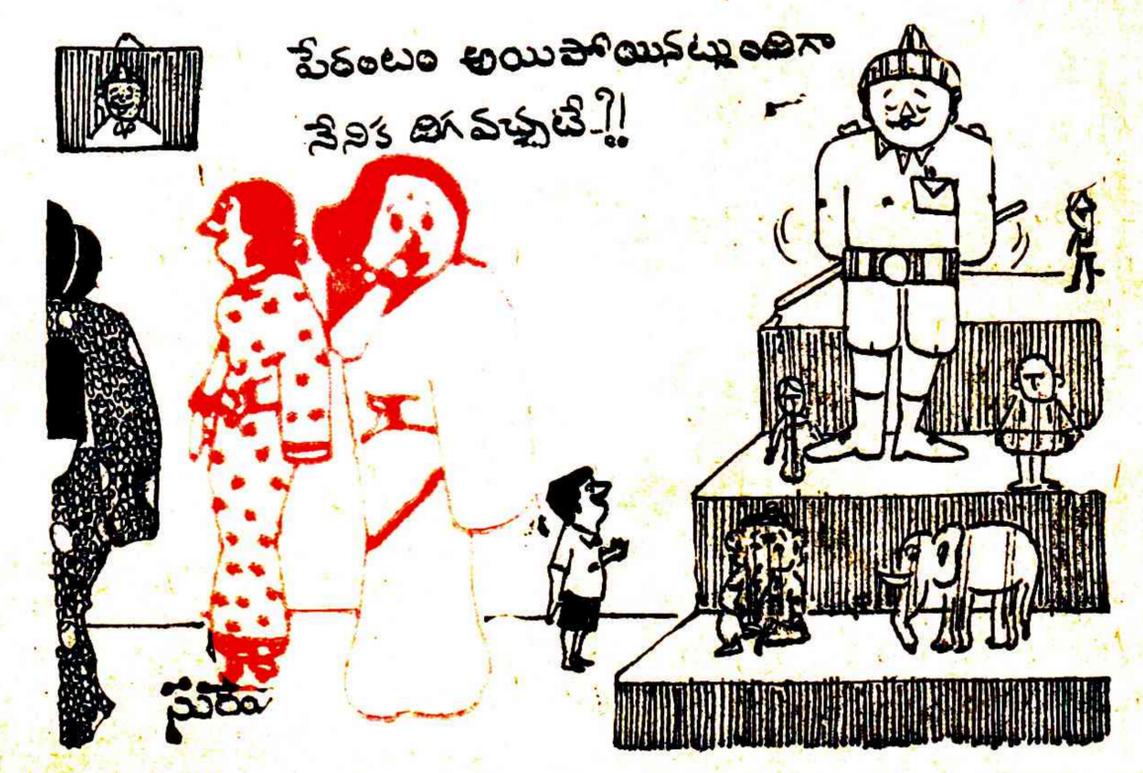
"వెనకటికొక రచయిత్రీ ఒక దుర్మార్గుడైన రాజు అనేక స్త్రీలను ఎన్నెన్ని రకాల చెరపట్టి, మానభంగం చేశాడో వైనవైనాలుగా వర్ణించిందట. మా పెద్దన్నయ్య చెప్పేవాడు. నా ఉద్దేశం ఏమంటే ఒక కుల వ్యవస్థ కాదు, ఇంకో చెడు ఏర్పాటునైనా, మార్చగలిగితే మార్చాలి గాని దాన్ని గురించి తెగ మాట్లాడి ప్రచారం చెయ్యటంవల్ల ప్రయోజనం వికటిస్తుంది" అన్నాను.

శర్మగారు నాకేసి క్షణంపాటు చాలా కోపంగా చూసి, "చూడగా మీకు కుల వ్యవస్థ చాలా బాగున్నట్టున్నది," అన్నాడు.

"మనం అంత తొందరపడి నిర్ణయానికి రాకూడదు. నేను ఏనాడో బ్రాహ్మణాచారాలన్నీ మానేశాను. నాకు ఏ దేవుడూ లేడు. తల్లనాలు పెట్టను. జంఝం లేదు. నీ మెళ్ళో జంఝంకనిపిస్తున్నది. అంత మాత్రానికి మీకింకా బ్రాహ్మణత్వం వదలలేదని నేను నిర్ణయిస్తే అది భావ్యంగా ఉంటుందా?" అన్నాను.

నేను బ్రహ్మాత్మం వేశా ననుకుంటే చాలా ఆశాభంగ మయింది.

శర్మగారు "హోవలెస్!" అన్నట్టుగా

ఇంగ్లండ్ పర్యటన సందర్భంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆస్థానకవి శ్రీ దాశరథిని సెప్టెంబరు 19 న ప్రెస్టన్ లోని ఆంధ్రులు డాక్టర్ గూటాల కృష్ణమూర్తి (కుడివైపున వున్నవారు) అధ్యక్షతన సన్మానించారు

తలఅడ్డంగా ఆడించి, “మీరీ సమస్య గురించి ఇంత పెరటి దోవలో వున్నారనుకోలేదు. నేను మన దేశంలో కులవ్యవస్థ లేనట్లు నటించాలని ప్రయత్నించటంలేదు. ‘మీకమ్మానిస్తులు-’ అనబోతుంటే నేను అడ్డం తగిలి, “మా కమ్మానిస్తులా?” అన్నాను.

“మీరు కమ్మానిస్తు అనీ, నా స్తికులనీ నాకు తెలుసులెండి. కమ్మానిస్తులు పెట్టు బడి దారీకింద జీవించలే మనుకోవడం ఎంత నిరర్థకమో మీరు కులంలేనట్లు నటించటం అంత నిరర్థకం. నేను తద్దినాలు పెట్టుతున్నాను. అందరూ దేవుళ్ళు మొక్కుతున్నారు. కాని ఈ కులవ్యవస్థను మాత్రం ఒప్పను. ఒక కులంవారు ఇంకో కులంవాడికన్నా తక్కువగా పుట్టాడనుకోవటం కన్న దారుణం ఉంటుందా” అన్నాడు శర్మగారు.

మొత్తం మీద నామీద చెబ్బి తీసినట్టే ఉన్నాడు. నేను తలవంచదలచక, “కమ్మానిస్తు చూస్తూ చూస్తూ పెట్టు బడి దారుగా తయారై కార్మికులను దోచుకోవడంలేదునుకుంటాను. నా జీవితంలో కులానికి వీలయినంత తక్కువస్థానం ఉండేటట్లు చూసుకుంటున్నాను. అది కులవ్యవస్థను ఆమోదించడం అయితే—” అని ఆరంభించాను.

“అంటే మీరు కులాన్ని స్మరించటం

మానేసి, దానితోబాటు హీన కులాలకు జరిగే అన్యాయం గురించికూడా ఆలోచించటం మానేశారన్నమాట!”

ఇంత జిడ్డు మనిషి ప్రపంచంలో మరొకడుంటాడని నాకు తోచలేదు.

“అయ్యా, శర్మగారూ! హీన కులాలుగా ఉండటానికి ఆదిలో కొందరు ఇష్టపడి ఉంటారని మీకు తట్టలేదా?” అన్నాను.

శర్మగారు కళ్ళు పెద్దవిచేసి, “ఇంకేం? మీరు హీన కులాలను సమర్థిస్తున్నారన్నమాట! ఉన్నమాట అన్నందుకే నా ఉలుక్కున్నారు?” అని నన్ను యద్దేశాచేశాడు.

“అలా అనకండి, నిమ్మజాతులకు ఆర్థిక సౌకర్యాలు కలిగిస్తామని ప్రభుత్వం ప్రకటించగానే, మమ్మల్ని నిమ్మజాతుల్లో చేర్చండి అంటూ కొన్ని కులాలవాళ్ళు బయలుదేరారు. మనం బ్రాహ్మణం గనక

కులవ్యవస్థను గురించి అస్తమానమూ జపం చెయ్యటం వల్లా, తక్కువ కులాల పట్ల బౌద్ధార్యం ప్రదర్శించడం వల్లా నష్టం చిన్న మెత్తుకూడా ఉండదు, కొంచెం అన్యాయంగా మాట్లాడదలిస్తే, మా వంటి వాళ్ళు చేసే ప్రచారంవల్ల కొన్ని కులాల వాళ్ళు తాము తక్కువ కులం వాళ్ళమన్నది మరిచిపోవటానికి అవకాశం కూడా వుండదనవచ్చు, అన్నాను.

“అంటే మీ ఉద్దేశం ఈ తక్కువ

కులాల వాళ్ళకు పైకి రమ్మని చెప్పే అవకాశం లేదా? ఉండరావా? మీ ధోరణి నాకు అర్థం కావటంలేదు,” అన్నాడు శర గారు.

“వాళ్ళకు తెరీదుటంవీ? కులవ్యవస్థను నిజంగా నిర్మూలిస్తే వాళ్ళే అందుకు పూనుకుంటారు. మన ఉపన్యాసాలు అపసరంలేదు. తరవాత ఇంకో విషయం మీరు గమనించినట్టు లేదు. కులాల హెచ్చుతగ్గులు ఎప్పుడోవేవరో ఏర్పరచారనుకుంటున్నట్టున్నారు. అది పొరపాటు మొట్టమొదట ఏ కులాలు లే ని వాళ్ళు కుల వ్యవస్థలోకి వచ్చినప్పుడు అందువల్ల లాభం చూసుకునే వచ్చారు. కాని ఆ దశ మారినా కులవ్యవస్థ పోలేదు. అదే జరిగిన ప్రమాదం. ఆ మాటకు వస్తే ఈనాడు ఈ దేశపు అగ్రవర్ణం వాళ్ళు సావరిస్తూ, డాలర్లూ సంపాదించే అవకాశంకోసం పాశ్చాత్యదేశాలలో పాకీపనులు సయితం చేయటానికి పోతున్నారు. అమెరికాలో జాతి విచక్షణలో అయిదారు తరగతులున్నాయట. భారతీయులు అట్టడుగు తరగతి అనుతారనుకుంటాను. వాళ్ళు తెల్లవాళ్ళ రైలుపెద్దెల్లో ఎక్కరాదు. తెల్లవాళ్ళ హోటళ్ళలోకి, రైల్వల్లోకి అడుగు పెట్టరాదు. ఇంగ్లండులో మన వాళ్ళను తెల్ల వాళ్ళు వేటాడుతున్నారుట. అయ్యా తగిన లాభం ఉంటే ఎంత హీన కులంగానైనా బితకవచ్చును. మనం చేసుకున్న పాపం డాలర్లు చూడగానే కళ్ళు జిగేల్మనటం! ప్రపంచంలో అతిహీనమైన తలసరి ఆదాయం ఉండటం. ప్రపంచ దేశాలలోనే మన దేశం హీన కులంలో ఉన్నది. మనం కుల వ్యవస్థ పాటించటం హాస్యాస్పదం. దాన్ని కబుర్లతో సరిచెయ్యడం శోచనీయం—”

నాకు చాలా మాట్లాడాలని ఉన్నదికాని, శర్మగారు తొందరపని ఉన్నవాడిలా లేచి వెళ్ళిపోయాడు. తరవాత ఆయన మా ఇంటి కేసి రాలేదు. శర్మగారుండే ఇంటి యజమాని కేశవన్ చెప్పాడు. శర్మగారి కొడుకు అమెరికాలోనూ, ఇంకోడు ఇంగ్లండులోనూ ఉన్నారుట....

